

Sách đã bán tại: bản-quán, giá mỗi
tạ 0 300. Tiếng-dân

S. E. T. E. G. A.

SOCIÉTÉ D'ENTREPRISES DE TRANSPORTS & GARAGES D'ANNAM

Hội S. E. T. E. G. A. là hội trách-nhiệm lưu-ban, vốn được thay đổi, hội sở tại 30 rue de la République, Hanoi, và mới đây (xem báo Tiếng-Dân số 278) đã dời lại theo theo hội này giờ, để cho các nhà chủ-động, chỉ chịu trách-nhiệm nội-cỗ-phần của mình chung, và của mình ra hội, thì có thể ra được.

Năm đầu hội S. E. T. E. G. A. đã mở hai hàng xe (garage) lớn ở Quai-bon và Noatrang. Long-châm chỉ về nghề-nghiep và sự thịnh-vượng của họ-thuyền đã làm cho hội được đông-ban-hàng thành-tiêu.

Hội thêm vốn là để được để tiền lưu động mà tổ-chức việc buôn bán xe ca-my-oag (camions), và xe hơi (voitures automobiles) mà các nhà Tây-nam lòng kỹ-thức cho họ.

Mỗi phần hóa là 100.000. Những phần hóa này sẽ biến - nhận trong từ lâu thêm vốn của hội.

Các giấy phần hóa phải đính bạc theo mà gửi đến cho Hội-Sở ở Quai-nhon, hoặc gửi cho Trang-Pháp Ngân-hàng (Banque Franco-Chinoise) hay Đông-Dương Ngân hàng (Banque de l'Indochine) để ghi vào sổ của hội, lại phải để cho đủ tiền, họ, chỗ sinh lãi, nghề nghiệp, chỗ ở.

Số vốn thêm đó, khi nào đủ, thì khóa sổ. Nhưng chậm lắm là 30 septembre 1930. Qua hạn kỳ, những phần hóa không nhận, sẽ trả lại cho chủ, phí tổn trả lại về phần hội chịu.

Có cần việc gì, xin hỏi Monsieur le Directeur général de la S. E. T. E. G. A. à Quai-bon.

ĐI-A-TÔ LA GÌ ?

(Tiếp theo trang trước cột sáu)

Nói rằng một cái nguyên nhân của sai-biệt địa tô là vì đất ruộng xấu không bằng nhau, đất ruộng nhân của tuyệt đích địa tô là chế độ ruộng tư; nhưng nếu ruộng đất không ai cấy cấy cho thì bao lợi cũng không có, cần là địa tô.

Địa tô ảnh hưởng đến cuộc sinh hoạt của người nông dân. Ở trong ruộng tư bản nông nghiệp, giá cách sản vật gồm ba yếu tố cộng lại, một là tiền phí tổn trong việc kinh-dinh tiền này tính theo dạng đất xấu sai-biệt nhất, nghĩa là đất tốt thì có cả địa tô ở trong, hai là lợi nhuận của nhà tư bản, ba là lợi nhuận địa tô của nhà địa chủ. Thêm địa tô (và thêm lợi nhuận) vào thì giá cao lên, sinh hoạt đất đó hơn một lần.

Lại còn một điều là địa-tô càng ngày càng tăng lên. Vì sao? Công nghiệp mở mang một mặt cần nhiều nông-sản làm nguyên liệu, một mặt số thợ thuyền thêm lên. Công-nghiep cần nhiều nguyên liệu, thì « tư bản nông nghiệp » khuyến khích trồng ra, hàng-không-công-nhiên đó công-nghiep càng thêm. Thợ thuyền và khố-công số mục, đồng lúc chừng nào thì tiêu thụ nhiều nông sản cũng vậy. Thế là ngược lại tiêu thụ nông sản càng tăng thêm mãi. Vì vậy, các vùng đất xấu càng ngày kinh-dinh thêm càng nhiều sai-biệt địa-tô càng ngày càng tăng cao lên.

Địa tô cao thì giá nông sản cũng theo đó mà tăng cao. Khắp xứ ta, không có nơi nào là địa tô không tăng. Xem như ở Thừa-thiên: ruộng tốt một năm được 15 lượng lúa (90 thùng) năm nay cho thuê 25.000, so với mấy năm trước mỗi năm địa-tô cao có 1.200; ruộng vừa (12 lượng) cho thuê 20.000, mỗi năm cao 1.000; ruộng xấu (8 lượng) cho thuê 15.000 mỗi năm cao 1.000.

Còn giá nông sản ngày nay so sánh với giá cách mấy năm về trước thì cao hơn nhiều.

Sinh hoạt phải cần đến nông-sản; giá nông sản cao thì sinh hoạt đất đó thêm. Ở Hà-nội, sinh hoạt của con nhà nghèo từ đầu năm ngoài đến đầu năm nay đã thêm đến 30 phần trăm; trong ấy có nhiều nguyên nhân khác, nhưng

Phụ nữ diên dân

MỘT VÀI CÁI NGỘ-ĐIỂM CỦA PHỤ-NỮ TA NGÀY NAY

Phụ-nữ Việt-Nam xưa nay vốn chịu ảnh hưởng của phong-hóa nước Tàu, phong-khuê của các, ràng buộc theo phạm vi từ đức tam tòng; cho nên từ một vài người xuất chúng, « cỡi voi » « mua kiếm » như bà Triệu bà Trưng, thời trên sân khấu quốc-gia vẫn vắng bóng thoa quần lai tử.

Gần đây, vì phong trào cạnh tranh dữ dội, lớp song văn-minh hải ngoại tràn vào, trong bọn thanh niên, có những bèn nam giới bưng bát thanh gươm, đóng bôn tay lái, mà bên nữ giới cũng đã nhiều chị em ra đầm đường lấy trách nhiệm « khăn bộ » « giao học », đua nhau những tiếng mới là « nhàn quần, bác-ai, bình-dưỡng, tự-do », sánh với buổi xưa thời như tuồng chị em đã bước được khá dài trên đường tiến-bộ.

Nhưng bèn tâm nghĩ lại thì lại thấy những điều có mà điều buồn cũng chẳng phải là không! Lấy mắt nhìn đời xem qua, cũng đủ hiểu ở đời việc « tiến bộ » của chị em phần nhiều vẫn ở trong vòng vật chất. Dù sang, giàu đẹp, áo quần sắc nọ màu kia, phần điểm son tô, trang sức hội vàng xuyên ngọc, chị em chỉ tranh đua về lấy chữ « lịch-sự kim thời », còn về đường lập chí tu thân, « học hay cho được nên hay » thời ít ai nghĩ tới!

Cũng có kẻ thiếu biết cái ngộ-điểm ấy, song còn về phần rất ít, còn phần nhiều chưa hiểu rõ ý nghĩa của những chữ « bình-dưỡng, giải-phóng, tự-do » mà gây nên những sự sai lầm đáng tiếc. Cái phong khí đầm đất kiểu xa, hương loan bại lý, càng ngày càng thanh hành, khiến cho người trí thức phải than thở: « Nền văn hóa cổ đã đổ nát từ bao giờ, mà nền văn hóa mới vẫn chưa xây móng. Trong buổi địa-tô, là một nguyên nhân lớn.

Địa-tô là gì, phát triển thế nào, kết quả của cuộc phát triển ấy ra thế nào, đại khái bày giãi ra trên. Xem đó thì biết địa-tô với sinh hoạt của nhân dân một xứ có quan hệ là dường nào. Vì vậy xét về vấn đề sinh hoạt, không thể bỏ qua địa-tô được.

Văn-Đình

Khánh vàng lỗ đố thực lắm đều khổ đời thương tâm! Về nữ quyền thời có kẻ đã công-nhiên là: « Ở vào đất Việt-Nam hai chỗ nữ quyền chưa thành văn-dề, vì chính bèn nam - giới cũng chẳng có mấy may quyền lợi! Tất bèn là chị em mình hãy liên kết với nam giới để mưu cầu sự hạnh phúc chung, thời sau này ít có n lều kết quả cả hai đường ». Cái ý-kiến ấy vẫn hay, song tiếc vì lời nói với việc làm vẫn thường không ở một trật, cho nên chính người phát minh ra « lời nói » mà không hết sức thời công ít khi làm được như lời!

Vấn biết hiện thời chân bạn máy râu, buồn nỗi bàn giông vào cõi ra luôn kẻ sự để nhục cho ông cha « ầu gập mấy sự xấu hèn của phụ-nữ; song xét lỗi người bầy nên xét lỗi mình trước, chị em đất Việt nghĩ lại xem sao? HỒNG-VĂN THÔN-NH

CHỮ A BỆNH TRÊN KHÔNG

Không khí ở trên mặt đất mà ở vào những nơi người ở đông đúc thì không được trong sạch. Ai đã từng hiểu cái lý khoa học chút ít thì đều biết thế. Người ta cảm bệnh thường do cái hoàn-cảnh biến đổi mà khiến tinh thần chịu cái ảnh hưởng to tát Cái ảnh-hưởng ấy có thể giúp cho người ta khỏi phục-khương khiên trong thân thể. Bởi vậy nên các nhà y gia thường khuyên người bệnh đi bưng mát nơi bãi biển; những kẻ có bệnh phổi, thường hay chọn nơi cây cối xanh rì, không khí trong sạch mà tận hưởng, cũ g hình vi lễ ấy. Tuy vậy, người ở r n đất, nhiều nơi xa biển lại xa r n, đi lại làm đều không tiện, nên bộ y được của Hoàng-gia không quân ở bên Anh mới chế ra một cái ghế « chữa bệnh ở trên không » để người bệnh được tiện việc theo thời mà thay đổi cái không khí hoàn cảnh cho được chóng lành!

Có một hạng máy bay, để riêng cho người bệnh dùng. Các theo phép đã định, lưu ở trên không mấy giờ, cách xa mặt đất bao nhiêu, tùy bệnh thể khác nhau, do t ấy thuốc đã ghi trong đơn thuốc. Người bệnh cần cái đơn ấy được rồi mới bay lên không như trong đơn đã định. K i bay lên trên không có người k hẩn-hộ theo để điều tra bệnh thể cảm giác ra thế nào.

Phép chữa bệnh trên không, mau thu hiệu n út là các bệnh thuốc về thần-kinh-hệ, như là mất ngủ, tư uất, lảng trí, suy nhược v. v. chỉ vài lần bay là khỏi được ngay.

Ông Thi-đức-Lý là một nhà chuyên trị bệnh thần kinh có tiếng nhất nước Anh, thường dùng phép ấy chữa bệnh, để báo cáo rằng trong 100 phần đến 80 được hiệu quả mỹ mãn. Vì bay lên trên không thì thần kinh tự nhiên phải phát một cách khác thường, rửa sạch cả cái thói yếu luật mỗi một buồn rầu lúc ngày thường.

Bệnh phổi cũng chữa theo phép trên được, nhưng thành hiệu không được mau. Duy bệnh thần kinh tệ nhiều là 10 lần, ít là 2, 3 lần, liền khỏi phục như xưa, cũng có người phải dùng thuốc, nhưng công hiệu phi bành, hiệu-nghiem rất là rõ ràng.

Có một người con nhà giàu hàng nọ mới 14 tuổi, bị cái bệnh điên

VIỆC THÊ - GIỚI

A-BÔNG

TRUNG HOA

Quân Diêm lấy Tê-nam lại

Có tin rằng bộ quân Sơn-tây, do Lý-nhật-Dật chỉ huy ngày 25 đã chiếm lấy Tê Nam. Thế là ở Sơn đông thế pháo cũng sắp có thay đổi lớn. Quân Hòa-phục-Cử là quân Tưởng đóng ở Tê-nam hiện rút về đường Giao-lã (Giao-châu đến Tê-nam); khi quân Diêm vào Tê thì Hàn đã lui về xa nên không đánh nhau liên nào cả.

Điêm lấy Duyên-châu

Sau khi quân Diêm vào Tê-nam, liền đánh xuống nam, công Thạch-bôn-Tam kéo đến Duyên-châu 3 bộ quân của Tưởng đóng ở Duyên-châu đã được lệnh rút lui về giữ Tô-châu. Diêm đã chiếm lấy Duyên-châu.

Quân Văn-nam chiếm Long-châu.

Hôm 27 Jun vừa rồi, quân Văn-nam chừng 3.000 người đã chiếm được Long-châu, không phải đánh chặc gì. Dân binh không lấy làm lạ sự làm nhưng một số khá đông nhân dân, nhất là dân bà con trẻ kéo nhau đi trốn ở Sui-cao (gần Sa-long ở gần biên giới Bắc kỳ). Theo quan trắc biến Long-châu, chỉ có một li quân lính, nên quân Văn-nam đến thì t o lui ngay.

Có một toán quân Văn-nam nữa cũng hàng toàn thủ nhất nay mai sẽ tới Long-châu.

NHẬT

Tôkiô 30 Jun - Những thủy-thủ tàu đánh cá Nhật « Shunkai Maru » có bắt năm người lính Nga, vì họ đánh cá tại Kamchatka dưới theo chế độ, mà bọn lính kia đến để khi cù của họ Mỹ người lính Nga đã phải giải đến chiếc tàu B-10 kaze Nhật.

Ông bộ-trưởng bộ ngoại giao Nhật ở Tôkiô được tin, bèn đánh vô-tiện-diện báo làm biên bản chuyện lời nói ấy và báo mấy người Nga kia ký rồi sẽ thả họ ra. Các nhà tân-văn lại nói thêm rằng mấy người lính Nga có thể nhận là được lính của « Công an cuộc Mạc-tu-Khoa (tiếng Nga gọi là chính-phủ Guepécô) báo đi làm trở ngại cho sự hành-dộng của các thuyền bè đánh cá Nhật

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

Chi cuộc ở Phố Borgnis Desbordes Hanoi, kính lời báo cáo cho các chức có nhận Phiếu Tiết Kiệm của Hội biết rằng kỳ xổ số thứ 33 đã lại Tổng cuộc ở Saigon ngày 28 tháng Jun 1930 mới rồi, cái sêrie 764 số 2114 của ông Nguyễn-đức-Trưởng ở Op'ong Saigon (Nam-kỳ) được trúng. Số bạc trúng 1.000.000 đã cấp phát liền rồi.

Kỳ xổ số gần tới đây thì định ngày 28 Juillet 1930.

lắng trí, có hồi nói năng không có lối làng như người diên, uống thuốc đã nhiều mà không thấy hiệu. Ông Thi-đức-Lý dùng phép lạng không này chữa cho c i có 3 lần mà người bệnh liền thần thành sáng, đến 7 lần thì toàn nhiên hết bệnh. Ừ, Phép chữa bệnh trên không này cũng phép làm mưa đều là cách dùng tàu bay về việc có ích, hơn là dùng về việc ăn-tiệt và ném quả bom.

H. A.

AU-CHÂU

ĐỨC

Rút quân tại hạt Rheinland

Đến 30 Jun (Arip). - Nước Pháp đã rút quân ra khỏi hạt Rheinland. Thế là các nhà báo đều nổi lên báo luận và chuyện rút quân ở hạt Rheinland. To Berliner Tageblatt thì trong hai trường nhất chỉ nói về chuyện này. Trong tờ báo này ông Mollery ngợi khen công nghiệp ông Strassmann và nói: « Hội Rheinland mà thoát được cái nạn tranh-binh thì cái tên ông Strassmann vẫn đáng để đến hạt này luôn ».

Trong tờ Vorwärts ông nguyên bộ-trưởng bộ nội-vu cũng có viết nhiều bài về chuyện này. Ông có viết: « Cái ngày 30 Jun này là một ngày đáng ghi chép trong lịch-sử Đức quốc Chính cái lòng tin nhiệm vững bền và cái lòng tin cậy về tương lai nó đã làm cho có ngày này ».

ÁO ĐẠI LỢI

Thế lực của đảng xã hội

Vienne 29 Jun (Arip). - Hiện nay trong đảng xã-hội có đến 718.000 đảng-viên, mà trong số ấy đã có được 228.000 đảng-viên.

Số đảng-viên xã-hội về phần nam ngoài chỉ số thu năm nay là 11 triệu 100 ngàn, thì trong mười người dân Áo đã có một đảng-viên xã-hội.

NGA XÔ-VIÊT

Đệ Tam Cộng sản Quốc-lẽ hợp đại - hội

Arip - Tin Mạc-tu-Khoa 30 Jun. - Hiện nay, Đệ-tam Quốc-lẽ hợp đại hội ở Mạc-tu-khoa. Trong bản báo cáo của ông Stalin (chủ tịch chính-phủ Nga Xô-viê) ông nói đến các nước Âu-châu chịu tư-bản cho Nga thì Nga sẽ tính xem mỗi phần ít những tá khoản trước Âu-chiến. Ông kể lại những bước tiến-bộ trong cuộc kiến-thiết công-nghiep và nông nghiệp từ năm ngoài đến nay. Bàn về tình hình đảng Cộng-sản ở trong nước, ông nói cả nước đều liên kết công-Trung-Lương Chấp-hành Ủy-hội một cách rất thân mật, không có phần-tử phản-đối nào, mạnh mẽ.

HIỆU THUỐC CỦA NGƯỜI VIỆT - NAM

VĨNH - HƯNG - TƯỜNG

VINH - HATINH - DONGHOAI - HUE - TOURANE - FAIFOO

Bán chiếu hàng

Từ 15 tháng năm (11 Jun 1930) cho đến 15 tháng sáu (10 Juillet 1930).

Thuốc cơ ứng giá thường, nhưng có hoa hồng biếu.

Mua từ 15 đến 1000 được hoa hồng 3%

Mua từ 1015 đến 3000 - 4%

Mua từ 3015 đến 5000 - 5%

Quý-khách không muốn lấy hoa-hồng thì xin biếu như sau này:

Mua 1000 trở lên, xin biếu một năm báo Tiếng-Dân hay một năm Phụ nữ-Tân-văn

- 20% trở lên, xin biếu một năm Phụ-nữ nửa năm Tiếng-Dân.

- 30% trở lên, xin biếu cả hai thứ báo, mỗi báo một năm. Xin đồng-bào chiến cõ

hợp kinh cáo

祥興永

村樂熟生

CẦN MỖI TỈNH MỘT ÔNG ĐẠI-LÝ

Bản Hiệu cần mỗi tỉnh một ông ĐẠI-LÝ để nhận ảnh TRẮNG-MEN. Ngài nào muốn làm Đại-lý thì xin viết thư ngay cho HIỆU HƯƠNG-KY PHOTO HANOI để thương lượng.

NƯỚC MẮM BẮC-ĐÁU

Của

ĐÔNG-LỆ THƯƠNG-CỤC QUẢNG-BÌNH

NGÂN ĐỒN 18000000

Sở làm tại cửa BỜ NHẬT-LÊ cách tỉnh lỵ 1 kilômét

Đã được nhiều nhà du lịch tây và ta tới quan sát tại sở làm, chứng chỉ sự tinh khiết và được đặc tiếng ban khen là ngon không pha chế, có thể để hàng mấy mớ năm không đổi mới

Bản hiệu đã bán khắp cả Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Nam-kỳ và Ai-lao. Mong rằng các ngài lưu tâm mua người nhà mua nước mắm Bắc-Đấu để dâng hay đem làm quà chobon còn hơn cho vật khác.

Thơ và tiền bạc xin gửi cho M. TRẦN NHẬT TÂN là Directeur của bản hiệu

ĐÔNG-LỆ THƯƠNG-CỤC

Tại sao từ chỉ thường hay mỗi một và tẻ buốt ?

Ấy mắc phải bệnh tẻ, phong thấp-rối !

Vậy mau dùng

MAC - KÊ TỬU

là thứ rượu chuyên trị về chứng tẻ và phong-thấp, bất luận nam, phụ, lão, ấu, mắc phải bệnh này thường hay chân tay bải hoải, các đầu ngón xương thường thấy buốt rức, hoặc đi chưa được nửa dặm đường đã thấy đau gối mỗi một hình như muốn ngã vậy dần bà mới ở ở lấy thứ rượu này vừa uống, vừa xoa đó ít lâu thì sẽ không buốt rức nữa, phải bệnh tẻ, vì công dụng của nó rất mau chóng, cho nên thường thường dùng đó mà hàn, vậy hãy giờ đi có rồi, xin mau mau đến bản Dược-phòng mà tẻ, kéo thêm chế lại hết.

Chai lớn 1\$80 Chai trung 0\$80 Chai con 0\$20

Những thứ rượu thuốc của Bản-Dược-phòng có giấy đều đã

ĐẠI - QUANG DƯ'ỢC - PHÒNG

47 Hàng Đường Hanoi, giầy nới 805

Haiphong: Đại-lý 51 Phố khách

Hue: Đại-lý Đồng-Hiến và Vạn-ích

Ở xứ Việt-Nam này nhiều người ưa dùng

nhất là Rượu nào ?

VẠN-THỌ-CHỪNG-TỬ-TỬU

là thứ rượu rất có giá-trị dùng để bồi bổ khi huyết hư kém, thân thủy bất túc, ăn không được, ngủ không yên, về đường con cháu hiếm hoi, hoặc đàn bà kinh nguyệt không đều. av ra khi hư, uống đến rượu này liền thấy kiến-hiệu, còn một điều nữa rất tốt là các ngài áp có việc gì vui mừng, lấy thứ rượu này mà lễ tế lại còn lịch sự hơn cả thứ rượu khác, vì nó vừa ngon, vừa ngọt lại vừa bổ, cho nên nhiều người ưa dùng rượu này lắm.

Chai lớn 1\$20 Chai con 0\$80

phép của Chính-phủ cho lưu hành trong khắp xứ Việt-Nam.



